

Psychology Paper-III (Development Psychology Part II) **Q.P. Code:00000609**

[Time: 3.00 Hrs]		[Marks:100]
Please check whether you have got the right question paper.		
N.B:	<ol style="list-style-type: none"> 1. All 5 questions carry 20 marks and are compulsory. 2. Attempt any two questions out of three from each of Q.1 to Q. 4. 3. Attempt any two questions out of four from Q. 5. 4. Figures to the right indicate full marks. 	

Q.1		Attempt any two of the following.	20
	A)	Describe in brief risk factors related to heart disease in middle adulthood with reference to its relationship with type A and type B personality.	
	B)	Explain the ways people develop expertise in middle adulthood with suitable examples.	
	C)	How does the memory schema represent the world in middle adulthood? Describe episodic and semantic memories.	
Q.2		Attempt any two of the following.	20
	A)	Discuss in detail stability and change in self-concept and personality.	
	B)	Write the importance of coping strategies and gender identity in middle adulthood.	
	C)	Write about the balance between work and leisure in middle adulthood.	
Q.3		Attempt any two of the following.	20
	A)	Discuss in detail physical and psychological disorders in older people.	
	B)	Write a detailed note on life expectancy.	
	C)	How changes occur in cognitive and intellectual functioning in late adulthood?	
Q.4		Attempt any two of the following.	20
	A)	Describe in detail Baltes's General Model of Successful Ageing.	
	B)	Discuss the nature of marriages in late adulthood.	
	C)	Discuss the positive and negative effects of retiring and explain the ways in which retirement can be planned successfully?	
Q5		Write short note on any two of the following.	20
	A)	Physical transition in middle adulthood	
	B)	Spousal abuse	
	C)	Genetic programming theory and Wear-and-tear theory of ageing	
	D)	Financial security in older people	

[वेळ: ३ तास]	[गुण:१००]
कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.	
सूचना:	१ सर्व ५ प्रश्नांना २० गुण आहेत आणि सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. २ते प्र १ .प्र ..४ मधून प्रत्येकी तीनपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. ३ .प्र५ . मधून चारपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. ४.उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात . ५ .आवश्यकता असल्यास मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.१	कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	२०
अ.	हृदयरोगाचा व्यक्तिमत्त्व प्रकार अ आणि प्रकार यांच्याशी असणाऱ्या त्याच्या संबंधाचा संदर्भ देऊन मध्य प्रौढावस्थेतील हृदयरोगाशी संबंधित जोखमीच्या घटकांचे थोडक्यात वर्णन करा.	
ब.	लोक त्यांच्या मध्य प्रौढावस्थेत ज्या प्रकारे नैपुण्य विकसित करतात, ते अनुरूप उदाहरणांसह स्पष्ट करा.	
क.	मानसिक रूपबंध हे मध्य प्रौढावस्थेत जगाचे पुनर्सादरीकरण कसे करतो? प्रासंगिक आणि अर्थसंबंधी स्मृती यांचे वर्णन करा.	
प्र.२	कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	२०
अ.	स्व-संकल्पना आणि व्यक्तिमत्त्व यांतील स्थैर्य आणि बदल यांवर सविस्तर चर्चा करा.	
ब.	मध्य प्रौढावस्थेतील सामना करण्याची व्यूहतंत्रे आणि लिंग ओळख यांचे महत्त्व लिहा.	
क.	मध्य प्रौढावस्थेतील कार्य आणि सवडीचा वेळ यांमधील संतुलनाविषयी लिहा.	
प्र.३	कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	२०
अ.	वृद्धांमधील शारीरिक आणि मानसिक विकारांवर सविस्तर चर्चा करा.	
ब.	आयुर्मानावर सविस्तर टिपा लिहा.	
क.	उत्तर-प्रौढत्वातील बोधनिक आणि बौद्धिक कार्यशीलतेमध्ये बदल कसे उद्भवतात?	
प्र.४	कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	२०
अ.	बाल्ट्स यांनी प्रस्तावित केलेल्या यशस्वी वृद्धत्वाच्या सामान्य प्रारूपाचे सविस्तर वर्णन करा.	
ब.	उत्तर प्रौढावस्थेत होणाऱ्या विवाहांच्या स्वरूपावर चर्चा करा.	
क.	सेवानिवृत्त होण्याच्या सकारात्मक आणि नकारात्मक परिणामांवर चर्चा करा आणि सेवानिवृत्तीची योजना कशा प्रकारे यशस्वीरित्या केली जाऊ शकते, ते स्पष्ट करा.	
प्र.५	खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर लघु टिपा लिहा.	२०
अ.	मध्य-प्रौढत्वातील शारीरिक बदल	
ब.	जोडीदाराचे शोषण	
क.	वृद्धत्वाचे अनुवांशिक प्रक्रियायोजन सिद्धांत आणि झीज-आणि-विदारण सिद्धांत	
ड.	वृद्धांमधील आर्थिक सुरक्षा	